

Hrají:

Kostelnička, Petrona Buryjová	Marie Weigrichová
Jenůfa Buryjová	Eliška Weigrichová
Laca Klemeň, mládek	Jiří Jahoda
Števa Buryja, mlynář	Roman Solčány
Stařenka Buryjová	Dobroslava Halaxová, alt. Vlasta Pilařová j.h.
Rychtář	Jaroslav Šebesta
Rychtářka	Ivanka Vadlejchová
Karolka	Nikola Vanclová
Stárek	Vratislav Huráb, alt. Pavel Holub
Kolušina	Magdalena Procházková

Hudebníci

Pavel Škorpil (housle), Pavel Holub (zpěv), Lenka Tvarohová (příčná flétna),
František Tvaroha (vozembouch), John Robeson j.h.

Zpěvačky

Michaela Zoulová, Lenka Tvarohová, Kateřina Procházková, Terezie Mašková

Sekači ledu, lid

František Tvaroha, Pavel Holub, John Robeson j.h.

Divadlo Máj Praha

Její pastorkyňa

Gabriela Preissová

www.divadlomaj.cz

Úprava textu a režie:

Jaroslav Kodeš j.h.

Asistent režie:

Vendula Melíšková

Návrhy kostýmů a scény:

Miroslav Král j.h.

Hudba: Stanislav

Grossmann j.h.

Korepetice:

Pavel Holub j.h.

Realizace kostýmů:

Vlasta Pilařová j.h., Ivanka Vadlejchová

Realizace scény:

Pavel Vadlejch, František Tvaroha

Světla:

Tomáš Matásek

Kdo je kdo?

Úspěch dramatu Gazdina roba, přiměl Gabrielu Preissovou napsat brzy další drama s názvem Její pastorkyňa. Je zajímavé, že i tuto látku zamýšlela autorka původně jako dílo prozaické, jako román. Ten však vznikl až dlouho poté. Premiéra **9.listopadu 1890** se na Národním divadle stala téměř skandálem, diváci i kritika drama naprosto odsoudili a Preissovou znechutili tak, že chtěla přestat psát. Celosvětovou slávu a uznání získala Její pastorkyňa až v operní podobě téměř o 25 let později, shodou okolností též na Národním divadle. Snad jistá žárlivost Preissové na mimořádný úspěch opery Leoše Janáčka, ji přiměla tak o více jak třicet let později napsat i román. Z něho se lze schematicky poučit o příbuzenských vztazích jednajících postav v této činohře.

Rod Buryjů (ve hře ze vsi Oboran, v románu ze vsi Bystranka)

Stařenka Buryjovka, výměnkářka ve mlýně, měla dva syny – oba jsou v čase dramatu už po smrti.

Do **staršího syna Buryji** (křestní jméno neuvedeno) se pobláznila o patnáct let starší **vdova Klemeňová s dítětem** z prvního manželství (ve hře je to **Laco Klemeň**) tak silně, že i mlýn v jejím vlastnictví dala na něj přepsat. Spolu pak měli **syna** (ve hře **Števa Buryja**). Proto jsou Laco a Števo nevlastní bratři a vnuci s tařenky Buryjovky. Rodiče obou hochů brzy zemřeli, nicméně dědičné právo na mlýn získal Števo, i když je vlastně druhorozený, a ne starší Laco. Důvodem je upsání mlýna Lacovy matky na manžela Buryju v době sňatku.

Mladší syn **Tóma Buryja** byl dvakrát ženatý. S první **ženou Jenůfou**, dcerou hospodského z Klumčic měli **dceru**, jež dostala křestní jméno po matce (ve hře je

to **Jenůfa**). Bohužel maminka Jenůfě umřela v šestinedělí a tak se Tóma podruhé oženil. Vzal si **Petronu Slomkovou** (ve hře je to **Kostelnička**), dceru chalupníka a pozdějšího rychtáře Slomka z Bystranky. Bohužel i Tóma Buryja byl lunt a opilec jako jeho starší bratr. Věno, které do manželství přinesla Kostelnička, promrhal a dva roky po svatbě zahynul, když se v podnapilosti střelil puškou do hlavy. Kostelnička se pak sama starala o nevlastní dceru Jenůfu (proto její pastorkyňa), která je vlastně přes svého otce sestřenicí Števy. Přízvisko Kostelnička získala Petrona Slomková proto, že působila jako kostelník v bystranské kapli sv. Antonína.

Slovníček pojmů:

Pastorkyňa nevlastní dcera (zast.)

Mládek vyučený mlynářskému řemeslu, získávající praktické zkušenosti

Stárek vyučený mlynář s tovaryšskou zkouškou a praktickými zkušenostmi mládka

Assent odvodní komise, verbování nových vojáků na vojnu

Ozimka obiloviny na poli, které přežily zimu

Kanafas bavlnářská tkanina, vazba je zřetelná napovrchu< vzory kanafasu jsou tvořeny pruhy, které tvoří kostky a kára.

Krosnaření chodit s krosnou po chalupách a prodávat zboží, podomní obchod

„dát na propijnú“ zaplatit útratu v hospodě

Bosorka divoženka, čarodějka

Hra nastudována k 60. výročí Divadla Máj.

Premiéry: 7. a 14. ledna 2017 v Divadle Miriam v Praze